

teta veleta

laura beti

Eksterijer, Enterijer. Dan. Kamenita staza. Nebo Korzike. Spavača soba

(Mužička pratnja: »Jedan čovek i jedna žena« Fransisa Laja)

ŽERAR, bos, silazi strmom kamenitom stazom u vetrovitom vruću, probijajući se svojim primamljivim telom kroz nebo, oblake, stene i boje, svojim dugim zamršenim kovrdžama niz masivnog vrat, četvrtastih ramena koja razdrijuju šavove tako bajno izbledele tee-shirt, i ravnii kao sekirom izrezanih kukova kao na američkim reklamama. Otpušen i deđa vu silazi poskakujući kao onda, maja '68 na barikadama, odlazeći po svoj crveni jaguar ispred Vijetnamske ambasade. Kao nekad kukavica, mudrac, neuhvatljiv, bezobrazno uslužan, neodoljivo muškarac. Leti ka »Njoj«.

ŽERAR

To si ti! To si lično ti!

MADAM

Ne postoji mogućnost zabune. To sam uvek i još uvek ja i tako će biti dokle god su dva i dva pet.

ŽERAR

Jesi li umorna? Gladna?

MADAM

To je bar lako rešiv problem, ali čisto sumnjam.

ŽERAR

Divan si! En pleine forme! A šešir! Ma gde si ga samo našla? Gde se mogu naći tako neverovatno ružičaste ruže?

MADAM

Prevrtljivče. Jedini način da preživim ovaj susret je da se uverim da me čeka... izvini zbog grubosti, ali potrebne su mi tvoje pantalone.

ŽERAR

Ma ništa! Meni je to pravo zadovoljstvo!

MADAM

Nećeš moći da mi nametneš tvoj vrlo važan identitet samo zato što je on deo tvojih butina. To je sramotna zamka. Od sunca će zaraditi mrlije i tahikardiju a ti ćeš to iskoristiti da mi se svetiš.

ŽERAR

Ali zašto bih se svetio? Čuj. Dugo smo o tome razgovarali i najzad sam shvatio. Nasuprot svakoj logici, bez obzira na opšte priznati tradiciju prihvaćenu kao deo zdravog razuma, on mi ne pripada, ti si u pravu, on je tvoj na najdrastičniji način i pomamno te čeka još od kada si se ukrcala u Livornu.

MADAM

To je poznata stvar. I šta s tim?

ŽERAR

Onda, radi se o tome da je on i mene ubedio, objasnio mi je svoje razloge i način poimanja tebe, uključujući i ruže. Prema tome, volim te u celini onoga što jesi ili bi želeta da si. Volim te.

MADAM

Ne razumeš.

ŽERAR

Je taime.

MADAM

Nije moguće. Tvoja ljubav — dogovorili smo se — nikako ne dolazi u obzir, istorijski se ne uklapa u odnos, nemamo sud u koji bi je strpali. Ne ponavljam to sranje, i, pre svega, nemoj samog sebe u to da ubedeš. To bi bilo nefer i opasno. Čak više, recimo da ništa nisam čula. Ostavi nas na miru, same. Mi imamo naše male tajne navike. Nije moguće nešto izmeniti.

ŽERAR

Pazi! Jesi li se povredila? Sutra ću ti kupiti tenis patike da kao kozica trčiš gore dole, stazom do uvale, do samog mora. Voila! Stigemo. Ovo je ulaz, a ovo spavača soba. Cistio sam svuda i spremio ti takode ratatouille, baš kao što voliš.

MADAM

Ovo nisu kreveti već vojnički mrtvački kovčezi.

ŽERAR

Mais non, mais non. Sada ćemo ih povezati i postaće jedan divan bračni krevet. Nemoj da si pogana. Sada se tu ništa ne može. Ja te volim, svidaš mi se iz svakog ugla, prema tome, dosta. Pomozi mi, povuci konopac.

MADAM

Neću da vučem nikakav konopac i neću kročiti u ovaj kovčeg i nemoj mi govoriti da me voliš. Ako insistiraš moraću da ti objasnim...

ŽERAR

Ne. Bar jedan prokleti put nemoj ništa da mi objašnjavaš. Volim te, i tačka, idemo ispočetka. To mi, uostalom, ne možeš zabraniti. Dodi ovamo... oooh! tako! daj da vidim kakava si ispod ruža...

MADAM

Kakav je to način! Kakve su to ručerde! Miran! Nemoj šešir da mi slučajno pokvariš, sama ću ga skinuti! aj! seljačino!

ŽERAR

Je taime!

MADAM

Ma naravno... a sada sledi ono rutinsko širenje nogu i uguravanje zveri s izgovorom da možda on tako želi... kako je sve to dosadno! Sve, sve, ali ta monotonija... prestani svinjo...

ŽERAR

Vredaš nas...

MADAM

Nikad, nikad nećeš shvatiti... sklanjaj se!

ŽERAR

Jetaima ma grande rose... mala moja Madam...

MADAM

Prevrtljivče... smešne su ti moje ruže. Ti nisi u stanju da voliš ženu kakva jeste već kakva mura da bude, ti samo špijuniraš da bi u višoj istanci progovorio... molim te... sada je svarano dosta... hoću da spavam... neću više ništa da čujem...

ŽERAR

Pa da, uspavaćemo te, zajedno on i ja... Zaista ćemo te uspavati... Tais toi... ssst... suviše si govorila... nije dobro za tebe... sada budi dobra i primi nas sa svim počastima... baš tako... bravo... zajedno on i ja... šireći te bele butine poslušne krave i te predivne tahikardične usne, da, one su tahikardične krivicom jedne besne, bezobrazne požude traumatizovane svinje... zajedno on i ja... tako...

ENTERIJER, ZALAZAK. SPAVAČA SOBA NA KORSICI. ŽERAR. ŽERAROV KURAC. MADAM. ŠEŠIR SA RUŽIČASTIM RUŽAMA.

Doli kran se polako spušta otkrivajući ruku žene koja čvrsto drži muškarčev kurac. Penjući se vidimo drugu ženinu ruku ispod muškarčeve glave koji kao da spava čvrstom snom. Žena drži širom otvorene oči, praznog pogleda kao da spava, nepomično gledajući u neku udaljenu tačku. Zatim se stresa i izmiče ruku koja drži muškarčevu glavu tako da ova svom težinom pada na jastuk. Ruka koja čvrsto drži kurac započinje lagano ritmičan pokret: gore dole, gore dole. Kurac se budi i diže glavu zainteresovan.

MADAM

Hladan si. Zašto si tako hladan? Nemoj sada da počinješ. Učinila sam to tebe radi. Da bi se oslobodio, zar ne? Nadam se da nisi romantičan. On bi se probudio i trkom otišao da mi kući tenis patike a ja ne mogu da idem po rav-

nom jer sam niska i debela i, u svakom slučaju, ne umem da trčim. Nama to ne smeta. On se medutim na to smeje i kaže da je »božanstveno, izuzetno« a uopšte se ne smeje savršenim, dugim, dezinfikovanim telima koja se pozlačuju na privatnom suncu. Tela kojima se on ne smeju pripadaju nouvalle gauchu i lagano navlače odela iz jednog dela Jap Kenzo, lake čizmice, kad idu na partiski sastanak i odlaze u lože Skale, prethodno trknuvi do Radio Libere; kao perce spuštaju se na neko delebree ali božanstveno pusto ostrvo ili na jastuke Land Rovera u lov na žirafe, pošto su, vrlo pažljivi, poslali razglednicu svom drugu portoru. Nalazi da su »božanstvene i izuzetne« kyrgave noge s populacijim proširenim venama od besniluka ili otromboljenog trbuha, provljenog od premnog slanih pica ili špageta sa uljem i hlebom. Ali, pre svega, dozvoljava sebi da učestvuje u prvom licu u muško-ženskom sukobu, onako kako to dolici naprednom muškarcu, a da bi to bolje dokazao čak i pere sudevi i preti autosterilizacijom.

Nisam to mogla da mu dopustim, kao što nisam mogla da mu dopustim da misli da sam »božanstvena i izuzetna« kad je zapravo jedino božanstveno i izuzetno biti svedoci stvarnosti. Jer je sam SVEDOK. I dole sam eksponirana bakcilima, epidemijama, zagadenjima, protivrečnostima, odricanjima, mračnoj i hladnoj jami u kojoj samo ja odlučujem, godinama koje razvaljuju stomake i sise ostavljući za sobom Glen Milera i Gata Barbijerija; kućama koje se troše kao božićni hleb, moru koje se puni koka kolom, priredbama kojima je skinuta tonska traka da bi se bolje čuo žubor krvi koja teče iz krvoličnih detinjih tela. Nisam mogla to da mu dopustim. Ništa ne može zaustaviti mojo ludačku slobodu, neobuzdana je, jer izmišljena, rekonstruisana, toliko moja da ne postoji ni kao primer ni kao moguća škola. Nisam mogla da mu dopustim da dode do krajnjeg cilja; do celokupnog prihvatanja mog bića, baš mene, svoje i neponovljive. Kako! Sta kažeš? Ne razumem. Da li se plašim? Ne verujem. Radi se jednostavno o nečemu novom što se medutim podrazumeva jer je prirodno. Šta još hoćeš! Ali ti si zaista romantičan! Gleda nas? E pa dobro. Da, u pravu si i njegova usta su slatka i dobra s kovrdžem tako mekane i rasute po vratu. Pa šta onda? Ufa. Dobro, sačekaj.

Madamina ruka podiže šešir sa ružičastim ružama sa zemlji i stavlja ga Žeraru na glavu. Eto tako. Ništa se sada više ne vidi od šešira. Nema više zauvek. Nikad nije ni bilo. Kako? Kažeš voleo me je? Može biti. Šta ćeš. Mislim da ću patiti. A sada na posao.

Vidi se ruka sa makazama. Kurac, u potpunoj erekciji pažljivo je sasečen. Doli Kran se penje i otkriva. Madam kako čisti makave od krvi, spušta ih na natkasnu, ustaje iz kreveta, oblači zelene klopmpe, odlazi da uzme svoju slamenu torbu sa komode, vraća se ka krevetu, uzima šešir koji je pokriva Žerarovu glavu, odlazi na ogledalo i lepo ga namešta otresajući ruže, vraća se u krevet, uzima tvrd i zapaljen kurac, gura ga u torbu i odlazi. Vrata ostaju otvorena.

Na špici koja sledi vidi se pored panorame morskih uvala i žuto plavi brodić »Korzik« koji ide ka Livornu. Zum na Madamin šešir sa ružičastim ružama gde se ona izvija kao neka pramčana figura na vetrutu.

Na Madaminom licu očrtava se neka stara, neuhvatljiva dvosmislenost: tajanstvene Medeje stvorene u Piccadilly Circus-u i prenesene na Campo De Fiori. Prva, nevina, herojka, usamljena.

Sudbina, to jest veter, iznenada zahvata šešir. Isprva ga ironično okreće po izbledelim i stvrdnulim od soli pramenovima. Zatim ga na tren drži u vazduhu da bi se bolje videle uzdrihtale latice, a na kraju ga vanredno ljupko spušta na bele i daleke talase, sve dalje i dalje...

Grozan Madamin urlik prati poslednji natpis: Laboratorijski Katalući, Roma S. P. E. S.«.

(*odlomak*)

Prevela: Jasmina Livada

LAURA BETI, pozorišna, kabaretska i filmska glumica, i pre svega rimljanska »diva«, okušala se i u književnosti ovim romanom: »Afabalacija sopstvenog 'ja'? Knjiga — predstava sa regularnim ulascima i izlascima na scenu? Knjiga — film? Dvosmisleni, mračni plan da se ništa ne bi reklo? Kriminalni roman? (odlomak iz recenzije romana).